

Албан бичгийн төрөл: ББСБ-ын төв, салбар хоорондын албан тоот

Огноо:

2023 оны 10-р сарын 24-ний өдөр

Дугаар:

No 25/1-18

Хэнд:

Орон нутаг, Улаанбаатар хотын салбар нэгжүүдэд

Утга:

Зээлийн гэрээний нөхцөл өөрчлөлт оруулахтай холбоотой

зөвлөмж хүргүүлэх тухай

2023 оны 09-р сарын 30-ны өдрийн байдлаар нийт зээлийн багцын 4.6% (2.1 тэрбум төгрөг) чанаргүй, 2,7% (1.2 тэрбум төгрөг) анхаарал хандуулах ангилалд шилжсэн байна.

Ангилал шилжсэн зээлийг бууруулах, зээлдэгчийн зээл төлөх чадварыг сайжруулах үүднээс зээлийн нөхцөл болон эргэн төлөлтийн хуваарьт өөрчлөлт оруулах зэрэг арга хэмжээг авч ажиллаж байгаа боловч нөхцөл өөрчилсөн 220 зээлдэгчийн 53% буюу 117 зээлдэгчийн 512 сая төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлтөд дахин хүндрэл учирсан байна.

Үүнээс харахад нөхцөлд өөрчилснөөр тухайн зээл нь цаашид хэвийн төлөх боломжтой эсэхийг үндэслэлтэй тогтоож, судалгаа шинжилгээг чанартай хийж гүйцэтгэх, шаардлага хангахгүй тохиолдолд зээл төлүүлэх талаар дараагийн шатны арга хэмжээг хугацаа алдалгүй авч хэрэгжүүлэн ажиллах шаардлагатай байна.

Иймд салбар нэгжийн захирал, зээлийн ажилтнууд зээлийн гэрээний нөхцөлд өөрчлөлт оруулахдаа энэхүү албан бичгийн "Хавсралт 1"-д заасныг мөрдлөг болгон ажиллахыг үүрэг болгож байна.

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Б.ОДГЭРЭЛ

ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ ӨӨРЧЛӨХӨД АНХААРАХ, ДАГАЖ МӨРДӨХ ЗААВАР

1. Зээлийн нөхцөл өөрчлөхтэй холбоотой холбогдох журмын заалт

Зээлийн үйл ажиллагааны журам:

- 1.3.36."Зээлийн нөхцөлийг өөрчлөх" гэдэгт зээлийн бүтээгдэхүүний төрөл, хүүгийн хувь, зээлийн хугацаа, хуваарьт төлбөрт өөрчлөлт оруулах, барьцааны зүйлийг өөрчлөх, нэмэх, хэсэгчлэн чөлөөлөх, үнэлгээнд өөрчлөлт оруулах, гэрээний зүйл заалт өөрчлөх, засвар оруулах, хамтран зээлдэгчийг өөрчлөх, хасах зэргийг;"
- 3.1.1. Бүх зээлийн хүсэлт болон салбарын зээл шийдвэрлэх эрхийн дүнгээс давсан зээл, нэг зээлдэгч, түүнтэй холбогдох этгээдийн зээлийн өргөдөл, хүлээж болзошгүй үүргийн санал, зээлийн гэрээний нөхцөлд өөрчлөлт оруулах асуудлыг хэлэлцэж шийдвэр гаргах,
- 3.1.2. Зээлийн хүү, хэмжээ, хугацааг "Зээлийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээний ерөнхий нөхиөл"-д зааснаас өөрөөр шийдвэрлэх асуудлыг хэлэлиэж шийдвэр гаргах,
- 3.1.5. Ангилагдсан зээлийг төлүүлэх арга хэмжээний хүрээнд тухайн зээлдэгчээс өөрөөс нь үл шалтгаалсан болон давагдашгүй хүчин зүйлсийн нөлөөлөлд орсноос зээл, зээлийн хүүгийн төлбөрийн хугацааг хэтрүүлсэн нь хүндэтгэн үзэх шалтгаантай гэж үзвэл зээлдэгчийн үйл ажиллагааг тасралтгүй явуулах үүднээс зээл, зээлийн хүүгийн төлбөрийг түр хугацаагаар хойшлуулах, зээлийн гэрээний нөхцөлд өөрчлөлт оруулах,

Журамд заасны дагуу зээлийн хүү, хугацаа хэмжээг ЗБҮЕН-д зааснаас өөрөөр шийдвэрлэх, зээлийн нөхцөл өөрчлөхтэй холбоотой бүх асуудлыг зээлийн хорооны хурлаар хэлэлцэж шийдвэрлэнэ.

2. Зээлийн нөхцөл өөрчлөх судалгаа шинжилгээг дараах дарааллаар хийж гүйцэтгэнэ.

Зээлийн мэдээллийн сангийн лавлагаа:

- Зээлийн мэдээллийн сангийн лавлагаа (ЗМСЛ) авч бусад банк, банк бус санхүүгийн байгууллагад хугацаа хэтэрсэн, чанаргүй зээлийн үлдэгдэлтэй бол нөхцөл өөрчлөхөөс татгалзана.
- ЗМСЛ тооцоолол хийж байгаа огнооноос 7 хоногоос илүү хугацаагаар хэтэрсэн бол дараах алдаа заана.

Зээлдэгчийн зээлийн мэдээллийн түүхэн үнэлгээ:

3МС-ийн лавлагаа хуучирсан байна 2023-08-14 04:08:24

Эрсдэлийн түвшин:

- Соге системийн Зээлийн судалгаа-Зээлийн хороо цэсээр орж "Зээлийн нөхцөл өөрчлөх санал"-д тухайн зээлийн эрсдэлийн түвшин "Дундаас дээгүүр", "Өндөр" гэж тодорхойлогдсон бол өөрчлөлтөөс аль болох татгалзах,

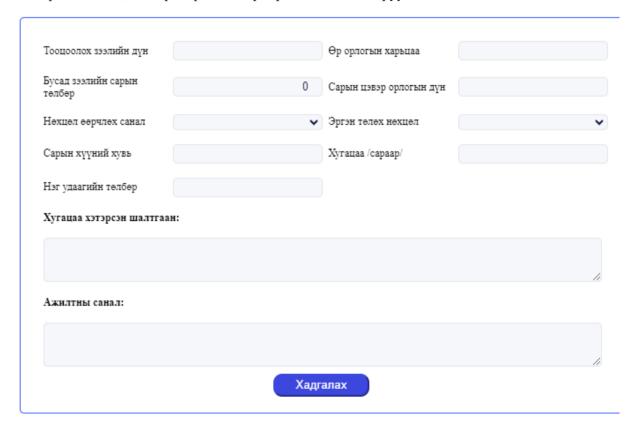

Зээлийн эрсдэлийн үнэлгээ: 1 Эредэлийн түвшин бага: 0-20% Эрхийн тувшин: 25 Эредэлийн түвшин дундаас доогуур: 20-35% Эрх ашиглалтын хувь: Хугацаа хэтрэлтийн түвшин: 32 Эредэлийн түвшин дунд: 35-50% Өгөөжийн хувь: Эредэлийн түвшин дундаас дээгүүр: 50-60% Эредэлийн үнэлгээ: 63 Эрсдэлийн түвшин өндөр: 60-100%

- **ББСБ - Зээлийн гэрээ - Эрсдэл** цэсээр орж зээлийн эрсдлийг бүртгээгүй тохиолдолд эрсдлийн үнэлгээ гарч ирэхгүй бөгөөд нөхцөл өөрчлөх хүсэлт илгээгдэхгүй.

Зээлийн эрсдэлийн үнэлгээ:	Эрсдэлийн үнэлгээ оруулаагүй байна.	
Ажилтны санал:		
		10
	Эрсдэлийн үнэлгээ оруулсаны дараа хадгалах товч гарч ирнэ	

- ЗМСЛ, эрсдэлийн түвшнээр зээлийн нөхцөл өөрчлөх боломжтой бол зээлдэгчийн хүсэлтийг хүлээн авна. /Гар өргөдөлд шалтгаан, цаашид зээлийг хэзээ хэрхэн төлөх талаарх нөхцөлийг тодорхой бичүүлнэ/
- Зээл төлөгдөхгүй байгаа нөхцөл, шалтгааныг тодорхойлж баримтжуулна.
- Зээл цаашид хэвийн төлөгдөх санхүүгийн боломжийг тодорхойлох баримтыг бүрдүүлнэ.
- Соге системийн **Зээлийн судалгаа-Зээлийн хороо** цэсээр орж "Зээлийн нөхцөл өөрчлөх санал"-д тухайн тухайн зээлийн эргэн төлөх чадварыг тодорхойлох, нөхцөл өөрчлөх санал, дэлгэрэнгүй тайлбар зэрэг мэдээллийг оруулж хадгална.

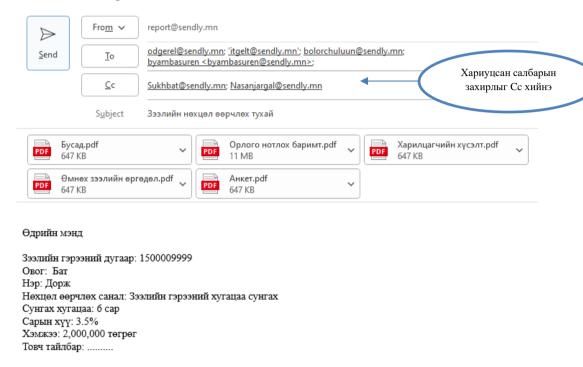

- 3. Зээлийн хорооны хуралд материал танилцуулах
 - > Бүрдүүлэх материал:
 - Зээлийн нөхцөл өөрчлөх харилцагчийн гар өргөдөл

- Зээлийн нөхцөл өөрчлөх шалтгаан түүнтэй холбоотой баримт
- Орлого нотлох баримт
- Анх авахад нь судалж байсан судалгааны маягт, анкет
- Зээлийн нөхцөл өөрчлөх саналын маягт

Материал илгээх:

- ЗМСЛ шинээр авах /Системд хадгалагдаж байгаа тул илгээх шаардлагагүй/
- Бүрдүүлсэн материалыг зээлийн хорооны гишүүдийн E-mail хаягт хавсаргаж илгээнэ.
- E-mail-д дараах мэдээллийг бичнэ.

4. Зээлийн хорооны хурал, хурлын шийдвэр

0

- Материалын бүрдүүлбэр хангалтгүй, судалгаа, мэдээлэл дутуу бол шийдвэрлэхгүй буцаах ба бүрэн гүйцэт материал холбогдох шийдвэрийг гаргана.
- Зээлийн хорооны гишүүд нь цахим шуудангаар ирсэн материал болон соге систем дэх зээлдэгчийн зээлийн түүх, эрсдэлийн үнэлгээ, зээлийн ажилтны хийсэн судалгаанд үндэслэн шийдвэрийг гаргаж соге системд саналаа өгнө.
- Хорооны гишүүд бүгд саналаа өгч дуусахад зээлийн шийдвэр **"Зээлийн нөхцөл өөрчлөх санал"-**ын дор гарч ирнэ. /Шийдвэрлэгдсэний дараа маягтыг хэвлэж хувийн хэрэгт хавсаргана/

- Хорооны гишүүдийн санал дутуу бол дараах байдлаар харагдана.

Зээлийн хорооны шийдвэр					
	Зөвшөөрсөн	Татгалзсан	Түдгэлсэн	Тайлбар	
Б.Одгэрэл	✓				
П.Болорчулуун					
А.Итгэлт					
Нийт	33.33	0.00	0.00		
Шийдвэр: Хүлээгдэж байна					

- Хорооны гишүүд нь зээлийн нөхцөл өөрчлөх саналд нэмэлт шаардлага тавьж болох ба энэ талаарх мэдээллийг санал хэсэгт оруулсан байх тул шаардлагыг биелүүлсний дараа өөрчлөлтийг хийж гүйцэтгэнэ.

5. Зээлийн нөхцөл өөрчлөлтийг хийж гүйцэтгэх

- Зээлийн хүү, шимтгэлийн өрийг бүрэн төлүүлнэ.
- Зээлийн хорооны шийдвэрээр өөрөөр заагаагүй бол нөхцөл өөрчилж буй зээлийн хувьд дахин зээл авах боломжийг хязгаарлана. /Харилцагч Онлайн зээл сонголтыг хүчингүй болгох/

Гадаадын харьяат		
Онлайн зээл олгох	Тэмдэглэгээ Онлайн зээл	53
эсэх	Эхлэх огноо	2023.06.28

- Зээлийн гэрээ болон ЗБҮЕН-д заасан шимтгэл төлүүлнэ.
- Программын түвшинд зээлийн дансанд хийгдэх өөрчлөлт, гүйлгээг төвийн нягтлан бодогчоор хийлгэнэ.
- Хариуцсан ажилтан эргэн төлөлтийн хуваарьт өөрчлөлт оруулна.
- Зээлийн нөхцөл өөрчлөх нэмэлт гэрээ байгуулна.

No	Зээлийн	Анхаарах асуудал	Байгуулах гэрээ
	бүтээгдэхүүн		
1	13010101 -	Дансны өөрчлөлтийг төвийн	"Хуучин мерчант зээл-Нөхцөл
1	Мерчант зээл	нягтлан бодогч хийнэ.	өөрчлөх гэрээ"
2	Бусад бүтээгдэхүүн	Шаардлагатай тохиолдолд дансны өөрчлөлтийг төвийн нягтлан бодогч хийнэ.	"Зээлийн гэрээний нэмэлт өөрчлөлт оруулах гэрээ"

Заавар боловсруулсан

Бүтээгдэхүүн хөгжүүлэлт хариуцсан мэргэжилтэн **Хянасан**

О.Бямбасүрэн

Зээлийн бодлого хариуцсан захирал

А.Итгэлт